

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

De causis pollutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

in locis Deo deputatis hæc turpia, quamvis aliàs licita perpetrari. Non inficior tamen, à iusta causa posse peccatum excusari. Sola autem hæc est, periculum incontinentiæ, quo fortè laborent Coniuges, si in loco Sacerdotii sint conclusi per longum tempus, puta vnum mensem ex Sanchez, lib. 9. matr. d. 15. num. 12. quindecim dies ex Lessio lib. 4. cap. 3. d. 12. num. 86. decem dies ex Fagundez, præc. Eccl. 2. lib. 4. cap. 4. num. 21. quatuor vel quinque dies ex Suario, quem citant Fagundez ibidem, & Diana part. 1. tract. 7. resol. 19.

Tactus, & his affinitas inter Coniuges.

41. Tactus partium honestarum, vel inhonestarum aspectus eundem, turpiloquia, morosa cogitationes duplici modo exerceri inter Coniuges possunt. Altero, sine pollutionis periculo, de quo prius agam; altero, cum ejusdem periculo, de quo posteriùs.

Tactus, cum pollutionis periculo.

42. Omnia num. 41. prædicta inter Coniuges licita sunt, si fiant vel ad se præparandos ad copulam, vel ad vitandam incontinentiam, vel ad ostendenda amoris legitima signa: At sunt venialia, si dumtaxat ob voluptatem, five quæ nascitur ex ipsa finali copula ad quam hæc tendunt, quamque imaginariò Coniux absens sibi præsentem facit; five quæ nascitur ab ipsidem dictis actibus, abstrahendo à copula. Ita Thom. Sanchez lib. 9. de matr. d. 14. per totum. Ita Sanchez d. 11. num. 26. Fill. tom. 2. tr. 30. cap. 9. num. 195. lege Dian. p. 3. tract. 4. resol. 225. Ratio prioris dicti est, quia, sicuti Matrimonium licitum reddit copulam; ita ea omnia, quæ naturæ suæ five implicitè, five explicitè, ordinantur ad illam; ita ut Coniuges, si osculentur invicem pudenda, sine dicto periculo pollutionis; licet acriter reprehendantur, non tamen damnentur de mortali à Filiiucio. Si digito, vel si genitalibus tangant. Vir partes præposteras, vel os Vxoris; jam diximus à num. 31. Rationem posterioris dicti diximus num. 10.

43. Dux sunt hinc difficultates, Prima an idem sit, quando Coniuges sunt impediti, nec copulam exercere possunt. Respondeo esse bene distinguendum. Si enim impedimentum est extrinsecum, ut, v. g. ob infirmitatem, vel absentiam, non datur illis Matrimonio uti; vel si alter, aut etiam uterque coniux affinitatem contraxerunt ex incestu post Matrimonium initum, quando Coniugi incestuosus interdicitur sola petitio copulæ; vel si sunt in loco publico, ubi solum illicita sunt copula, & tactus, modo superius dicto; Si, inquam, extrinsecum est impedimentum, possunt ea omnia, ut modò diximus exercere, si absit pollutionis periculum. Ratio est, quia per illud impedimentum extrinsecum non tollitur jus Matrimonij, quod dat licentiam jis omnibus actibus. At si impedimentum est, ut ita dicam, intrinsecum hoc est tollens jus ad maritales actus, ut si superveniat scientia de invaliditate matrimonij, vel Coniuges voverint integram Castitatem; (nam si solum partem, ut, verbi gratia, voverint non petere debitum, cætera non essent voto subiecta, quare exerceri licitè possent) tunc illa omnia essent prohibita. Ratio est, quia ideo conceduntur, quia ordinem implicitum, vel explicitum habent ad copulam maritalem; sed nunc illa vel non habent ejusmodi ordinem, vel per votum promissum non habere; ergo &c.

44. Sanchez ibidem num. 24. Castro Pal. tom. 1. tra. 2. disput. 2. part. 10. §. 3. num. 14. docent, dubium de matrimonij valore non posse exercere prædictos actus; quia tunc, nec potest actum Conjugalem. Sed quia Nos supra lib. 1. in decalog. cap. 3. §. 7. v. Matrim. num. 3. diximus dubium de validitate matrimonij non semper cadere de sua possessione; ideo hinc consequenter diximus tunc non esse illicitos eos actus, de quibus loquimur; esse tamen illicitos, quando cadit, quem locum, recole, Quod

si aliquando in dicto matrimonio dubio propter vxoris possit Coniux reddere? cum non possit petere non potest tamen licite eos actus, morosæque cogitationes admittere, quæ non consequuntur; nec ratiocinantur ad debiti redditionem; quia illa non sunt necessaria ad jus alterius.

45. Secunda difficultas. An Coniugatus licitè possit ipsum turpiter libidinosè tangere, vel aspicere, nec re propter voluptatem, sed sine periculo pollutionis. Respondeo non pauca docent, id solum veniale, licet est ejusdem morosa delectatio de copula cum Coniuge absente. Ita Thom. Sanchez lib. 9. matr. disp. 44. num. 1. Præpos. & Hurtad. apud Dian. p. 4. tract. 4. resol. 137. Ratio est iniquitas, quia nisi alius malus finis expressè intendatur quicunque tactus voluptuosus Coniugatus, & referatur ad copulam, quæ ipsi jam licita est: ex malo enim capite probatur, quod ij actus debeant esse cum Coniuge; satis est, ad vitandum mortale, si sint ad Coniugis, id est, actualiter conjugati. Alij nihilominus putant esse mortale; quia intrinsecè malum est, vi proprii corpore ad explendâ secum libidinem. Ita Thom. Sanchez. disp. 21. num. 26. Diana part. 2. tract. 17. resol. 37. p. 3. tract. 4. resol. 215. & p. 4. tract. 4. resol. 137. Et denique part. 9. tract. 8. resol. 31. adducens Dicastillum trahentem ad se Vasquez, & iterum ibidem resol. 44. Vtrumque probabilè.

Tactus, &c. cum pollutionis periculo.

47. Præmittendum est primò, Pollutionem voluntariam ex se semper esse prohibitam, idque jure naturali. Ita Thom. Sanchez lib. 9. d. 17. num. 15. Lessius lib. 4. cap. 4. dub. 14. & passim: cuius veritatis ea ratio potissima solè affertur, quia si esset licita impediretur vsus conjugij, nec necessarius in mundo: quandoquidem homines ea sola voluptate essent contenti, nec Coniugis vacarent. Adhuc: Si fornicatio esset jure naturæ verita, multò magis pollutio, quæ prodigitur semen, impedireturque generatio. Vide quæ dixi cap. 3. §. 2. n. 3.

46. Hinc directè velle, vel procurare pollutionem extra matrimonij vsus, esse mortale certum est, & expulsum, de qua infra, si loco, c. 7.

At indirectè, id est, velle causam, ex qua prævidetur futura pollutio, sed non intendatur, (si enim illam intendere, jam directè velles, & certò peccare mortaliter) maxime est in questione, An & quod peccatum sit?

De causis Pollutionis.

48. Præmittendum ergo est secundò, causam pollutionis duplicis generis esse posse. Primò notabiliter, & per se influentem in ipsam. Talis est, verbi gratia, vehemens cogitatio, & diuturna de fornicatione concubitu, voluntariè à calido invene assumpta. Secundò per accidentem, & leviter influentem, ex qua scilicet causa nec semper, nec frequenter sequitur pollutio: talis est cibus, & potus etiam superfluous. Cibus enim influit, quidem per se in nutritionem, ac satis per accidentem, & infrequenter pollutionis est causa. Ita Thomas Sanchez lib. 9. disp. 41. per totum.

49. Ex dictis communis jam nunc Doctorem relatio universalis hæc est, pro solutis. Quoties das operam alicui causam, per se notabiliter influentem ad pollutionem, five in vigilia, five in somno contingente, toties peccas mortaliter, si illam prævidisti, licet expressè non intenderis. Ita ex Sanchez ibid. Vasquez, Salas, Henriquez, Lessius, Filiucio, aliisque apud Dian. part. 2. tract. 15. resol. 31.

Excipe, nisi necessitas te cogat actionem exercere, ut verbi gratia, moderi partibus venendis. Quoties vero sine necessitate, vel rationabili utilitate das operam causam leviter, & per accidentem influentem in pollutionem, etiam si illam prævideris, toties solum peccas venialiter. Ratio horum est, quia si causam leviter influentem ponis,

momentanea, v.g. cogitatio deliberata de habenda puella, vel tactus ex se levis manus cum eadem deliberatione, & consequenter mortalis, potest dici esse causa notabiliter influens in pollutionem, quamvis in vigilia occurrentes multo minus in pollutionem contingentem nocte in somnis, quæ tam longè distat à prædicta cogitatione, vel tactu habitis die in vigilia. Rarissime enim ex illo tam brevi pravo affectu, vel tactu sequitur, vel nocturna vel diurna pollutio. Qui ergo ex iis prævideret pollutionem, sed non ingenderet, non daret causam pollutioni, & consequenter non peccaret peccato contra naturam in causa.

52. Quoad causas excusantes; illæ sunt, quæ bona fide apparent necessariae, viles, convenientes, imò & commodæ animæ, vel corpori. Ita Thom. Sanchez ibidem, num. præf. 4. & 5. Quod satis sit merum commodum ad omnem etiam venialem culpam tollendam, invenies clarè apud Io. n. Sanchez. loc. cit. num. 5. in iuncto n. 12. & apud Dianam. part. 1. tract. 15. ref. 21. ibi: Et hoc etiam verum est, ubi nec necessitas, nec causa utilis adest. Fill. Sanchez. Hæc Diana.

Hinc potus, cibisque, etiam ad eos gustandos; studere, audire Confessiones, feminis cautè, vel etiam amicabiliter, siue prava intentione loqui, cubare tali situ in lecto ob suum commodum, equitare ad negotiandum, vel ad recreationem: amplexus, & oscula iuxta morem patriæ, ne inurbanus videaris, mederi verenda alienius, & similia habentur causæ satis excusantes. Ita Navarr. in manuali, cap. 16. num. 8. Addit Thom. Sanchez, lib. 9. de matrim. disp. 45. num. 9. & disp. 17. num. 19. Io. Sanchez. disp. 21. à num. 29. verendorum pruritus, vel ex morbo, v.g. scabie, vel ex pulicibus, vel similibus ortum, manibus, sine intentione impuræ libidinis fortè consurgens, scilicet. Sed hoc de pruritu, inuenio deletum apud Thom. Sanchez in editione Lugdunensi anni 1621. quamvis non desit in aliis editionibus. Et Io. Sanchez, loco citato, num. 36. testatur fuisse à tota Univeritate Complutensi decretum, ut hæc doctrina Thom. Sanchez, intacta servaretur. Denique excusatur etiam Bonacina, de matrim. disp. 3. part. 10. num. 8. puellam sua pudenda lavantem, ad purgandum fetorem.

Quando ergo in aliqua actione ex dictis prævideatur pollutio, si adsit aliqua causa saltem ex tua commoditate proveniens, ac pollutio non intendatur (nec sit periculum consensus) vel nulla erit culpa iis actionibus vacare, vel in aliquibus, solum ad summum venialis: ut dictum est sæpe.

53. Illud denique hinc præmitte: ea, quæ hæcenus de causis leviter, vel notabiliter influentibus dicta sunt, intelligi etiam de causis, unde distillatio, vel commotio notabilis spirituum vitalium generationi inservientium consequi solent. Ita Thom. Sanchez, ibid. num. 1. & n. 31. Nec enim perinde ac pollutio sunt contra Castitatem, propter magnam similitudinem, ac propinquitatem cum eadem pollutione. Pollutio enim (ne inscius sis) est effusio seminis apti per se ad generationem, magnæque delectatione emitti solet. Distillatio autem est effusio cuiusdam humoris, qui minus mordax est, & aquosior, quam semen, paucioris quantitatis, imò non raro statim instat, minorisque voluptatis, & aliquando nullius. Commotio spirituum, est præparatio ad utramque ex dictis.

Iam verò hæc, quamvis propriè pertinentia ad solutos, sunt tamen fundamenta universalis, & per diligen- ter in hoc argumento notanda. Nunc ad rem nostram propius accedamus: feremusque hanc regulam pro conjugatis; nam pro sponsis, n. 61. Pro solutis autem, sufficit quod hæcenus dictum est à num. 48.

Addendum tamen non nihil est de distillatione, ut clarior de illa constet vera doctrina. Distillatio, ut in- nuebam, duplici contingere modo potest. Primum, cum voluptate. Secundò, sine illa, ut experientia illorum constat, qui in distillationem solent incidere. De utroque modo sic habet Gerson. p. 2. operum, tr. de poll. diurna, r.

Notabili: Immiscet se talis humor medius (sic vocat humorem fluentem ex distillatione; quia est medius inter verum semen seu spermam, & inter urinam, atque hunc medium humorem incipit esse ad generationem, & vocari posse salivalem seu spuralem, & habere diversum ortum, ac meatum ab eo, quem habet semen.) Hic, inquam medius humor se immiscet aliquando cum urinatione aliquando per se defluit sine cogitatione, & sensu, quandoque verò sit cum delectatione, & pruritu: & paulò post: Humor iste medius ex levioribus causis, ac maiori facilitate movetur ad exitum; quam seminalis, praesertim in Mulieribus: a quo quod ex levissimo motu corporis absque aliqua cogitatione, & absque sensu proveniat. Ex effectu autem percipitur per fordidationem quandam vitiosam in carne sua, vel in panis. Hæc Gerson. De hac igitur distillatione, ut omnia, quæ ad ipsam pertinent, distinctè colligam, habeo pro solutis tres sequentes Conclusiones: nam, pro Coniugatis addetur vnum quid num. 60.

Conclusio prima: Sicut deliberatè procurare pollutionem, de qua ea complacere mortale est; ita procurare distillationem, quæ fit cum voluptate. Ita Sanchez lib. 9. matr. d. 17. num. 17. Ratio est manifesta, quia tunc procuratur, seu complacetur de voluptate libidinosa, quæ est distillationi coniuncta.

Conclusio secunda: Sicut obligamur remove causas per se influentes ad pollutionem, causas, inquam, ingenerare luxuriam, non verò per accidens, modo iam explicato, ita obligamur easdem remove per se influentes, non verò per accidens ad distillationem. Ita idem ibid. Ratio est eadem, quia semper obligamur remove causas influentes per se ad voluptates illicitas; non verò causas per accidens, modo item explicato. Has autem causas, easdem esse quoad pollutionem, & quoad distillationem, easdemque excusationes esse pro viraque, patere satis potest ex dictis.

Conclusio tertia: Quando distillatio contingit sine vlla prorsus delectatione libidinosa, seu sensuali, quamvis adfit erectio levis genitalium; ea non est peccatum; unde nulla adest obligatio tollendi eius causas. Ita Caiet. rem. 1. opus. 22. artic. 2. §. 6. Aduerte tamen; Sanchez lib. 9. matr. d. 45. num. 2. Laym. lib. 3. sect. 4. num. 18. Reginald. lib. 22. cap. 3. num. 43. Ratio est, quia vel est peccatum, quia dispergitur ille humor, vel quia est delectatio venerea; vel quia est proximum periculum ad veneream delectationem. Non primum: quia, ut vidimus, ille humor non est semen, nec eius effusio generationi prodest. Non secundum, quia nos loquimur de eo distillationis modo, in quo nulla adfit delectatio sensualis. Non tertium, quia si illius humoris effusio nullam affert delectationem; non est ratio, cur ipsa sola spectata afferat periculum proximum ad illicitam voluptatem insectandam.

Confirmatur primò: quia nihil potest esse peccatum in hoc genere, nisi sit contra Castitatem; hæc enim virtus est, quæ moderatur delectationes venereas: in casu autem nostro, nullus est venereus sensus.

Confirmatur secundò, ex sanct. Thoma, opus. 64. cap. de fluxu libidinis, qui loquens de distillatione, sic habet: Sciendum est, quod illius humoris effusio non est pollutio, quia ut dicunt Medici sine libidinosa delectatione, & carnis motione nullus potest pollui vigilando. Hæc Sanctus Doctor. Si igitur ea nec est pollutio, nec delectationem afferens, vnde nam peccati reatus orietur? Preterea non immeritò pronuntiant, Caiet. & Margar. apud Sanchez, loc. cit. alique, de distillatione nihil esse perinde ac de sputo, vel sudore, laborandum, nisi ipsam carnis rebellio committeretur. At iam nos loquimur de ea distillatione, quæ nullam delectationem, atque adeò, quæ nullam carnis affert rebellionem: ergo, &c. Iam verò, quamvis hæc propriè pertineant ad solutos, sunt tamen fundamenta vniuersalia, & per diligenter in hoc argumento notanda. Nunc ad rem nostram propius accedamus, formemusque hanc regulam pro conjuga-

tis, nam pro Sponsis diximus, n. 16. pro Solutis autem sufficit, quod hæc tenet dictum est. n. 48.

De tactibus, & inter Coniuges cum pollutionis periculo.

54. Eos actus impudicos, nempe cogitationes, delectationes, aspectus etiam partium minus honestarum, & pilosorum, & similia in ordine tamen ad suum Coniugium exercere possunt inter se Coniuges, etiam cum pollutionis periculo prævisio, sed non inter eos, & sine periculo consentiendi in delectationem pollutionis probabiliter sequendæ: eos, inquam, actus exercere possunt, qui exhibentur propter aliquam causam ex dictis excusantem, secus erit peccatum mortale, si actio sit mortalis in genere luxuriæ, & veniale, si venialis. Ratio ducitur ex dictis.

55. Hinc, quia tactus impudici partium venerearum ex se sunt peccata mortalia in genere luxuriæ; idem Coniux, qui eos petit ab altero, regulariter in peccatum incidit mortale, si prævidet in se, vel in altero pollutionem, quamvis non intendat. Excipe, nisi sit in loco, ubi gratia, in lecto, ubi adveniente periculo propter modum effusionis possit copula vitæ: tunc enim illi actus impudici essent præparatio ad legitimam copulam, quæ præparationem non esse ex se peccatum, statim supra dixi. Dixi autem, regulariter in peccatum mortale incidit: quia regulariter pro his tactibus impudicis extra prædictum locum aptum ad copulam, non apparet adesse causam excusantem si tamen ea inveniretur, ut si Marius esset Medicus, mederi vitique Vxorem verendis posset, amoto semper periculo consensus, amataque pollutionis prævisæ intentione, ut nimis sæpe dictum est.

56. At verò Coniux, qui eosdem reddit, quamvis pollutionem in se prævideat, si non est periculum dicti consensus, nec illam intendat, licet poterit reddere, et Sanchez lib. 9. de matrim. d. 45. num. 38. sed non poterit ex Capto Palao, de matrim. d. 3. part. 4. §. 2. num. 1. cui adde Præpositum p. 3. q. 6. dub. 26. in. 187. adductum à Diana part. 9. tract. 8. res. 31. Ratio Sanchez est, quia tunc Coniux excusatur: siquidem reddens, dat operam rei licitæ, & debet ex Iustitia. Ratio Castro Palao est, quia falsum esse putat; tunc debere Coniugem reddere ex iustitia prædictos tactus: nam interveniente pollutionis periculo, Coniuges non habent ius petendi vitæ sententia est probabilis. Aduerte tamen eos tactus, quos concedit Sanchez, non debere esse admodum impudicos, ut sint initium, & inchoatio proxima pollutionis ex prævisis. Tales essent, si vir peteret ab uxore, ut ipsa contrectaret, moveretque verenda ipsius viri, vel idem vir vellet immittere digitos in vas naturale mulieris, ibique persistere quasi copulam digitis cretendo: hi enim non solum sunt actus impudici, sed ipsi sunt peccata pollutionis; quæ procuratio nunquam licet, & solum in Coniugatis non esset mortalis, quando in eo loco sunt, ut dictum est, ubi per legitimam copulam pollutioni possunt obviare.

57. Hinc secundò: Oscula, amplexus, alique tactus manuum, frontis, pectoris, &c. ut item faciem aspiciere, confabulari, & similia amoris signa, si fiant inter coniuges, quando non est nimia voluptas incitans ad pollutionem, non sunt damnanda de mortali, imò nec de veniali; si ex patriæ, vel amoris usu fiant, quamvis prævideatur pollutio, sed non intendatur, nec sit periculum consensus in illam. Ita Sanchez num. 36. etiam esse mortale contra Sanchez putet Præpositum apud Dian. part. 6. tract. 7. res. 65. Ratio est, quia causa amoris, vel amoris sufficienter excusat coniugatos. Censuræ excusaret etiam fratrem, fororémque se more patriæ amplexantes, & in aliquibus locis etiam extraneos, dum post absentiam redeunt in Patriam, ne mutabamini videantur, multò ergo magis excusabit coniugatos.